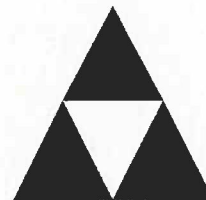


**Finansdepartementet**  
[postmottak@Fin.Dep.no](mailto:postmottak@Fin.Dep.no)



**Norske  
Inkassobyråers  
Forening**

Thor Dahlsgt. 1 A  
Postboks 311, 3201 Sandefjord  
Tlf.: 33 46 95 60 . Fax: 33 46 93 13  
Mobil: 414 37 911  
E-Mail: [lise@inkasso.no](mailto:lise@inkasso.no)  
Bankgiro: 2490.45.31525  
Org.nr.: 971 317 612  
[www.inkasso.no](http://www.inkasso.no)

Oslo, den 15. november 2010  
BSB/keh

Saksbehandler Baard Sig. Bratsberg, 920 31 773  
[bsb@bratsberg.no](mailto:bsb@bratsberg.no)

Deres ref.: 04/3782 SL KSTE/PBU

**HØRINGSUTTALELSE FRA NORSKE INKASSOBYRÅERS FORENING (NIF) OM  
NY LOV OM STATENS INNKREVINGSSENTRAL (SI)**

Norske Inkassobyråers Forening, heretter benevnt NIF, henviser til høringsbrev av 7/7-2010 vedrørende ny lov om Statens Innkrevingsentral. Det er gitt utsatt høringsfrist til 15. november 2010.

**Sammendrag**

I hovedsak er NIF av den oppfatning at en ny særlov om / for SIs innfordringsvirksomhet er unødvendig. Det er NIFs oppfatning at de særordninger som gjelder for den statlige og kommunale innfordringsvirksomheten i Norge skaper flere problemer enn den løser. Det er store rettssikkerhetsmessige og personvernmessige gevinster å hente ved en enhetlig innfordringsprosess for både privat, statlig og kommunal innfordringsvirksomhet.

**NIF forslag er delt i 5 hovedpunkter.**

1. Inkassoloven, med enkelte unntak herunder kapittel 2, må gjelde også for Sis innfordringsvirksomhet.
2. Særnamsmannsordningen oppheves og nytt kapittel i Tvangsfullbyrdelsesloven er dermed ikke nødvendig.
3. Utskillelse av innfordringsvirksomheten ved SI til en egen selvstendig enhet.
4. Innhenting av opplysninger til bruk ved SIs innfordringsvirksomhet skal skje i tråd med Personopplysningslovens regler og anvendelse av kredittopplysninger skal reguleres i henhold til Datatilsynets konsesjonsvilkår.
5. Forsinkelsesrenteloven gjelder for krav som innfordres av SI.

Medlem av



**Federation of European National Collection Associations**

Med bakgrunn i ovenstående kan NIF ikke se at det er grunn til å regulere Sis virksomhet i egen lov. De to gjenstående forhold, motregningsadgang og lempningsadgang, bør kunne reguleres enten i Dekningsloven eller i Lov om rettergangmåter i straffesaker § 455.

### Innledning

NIF ønsker innledningsvis å se på SI s innfordringsvirksomhet i det norske innfordringsmiljøet før man går inn på å kommentere enkeltheter i det foreliggende lovforslag. I utgangspunktet er SI et inkassobyrå blant flere i Norge. Det er i Norge 112 private inkassobyråer med bevilling fra Finanstilsynet, en 2-3 statlige inkassobyråer hvor SI er ett av disse, og sist – men ikke minst noe i overkant av 350 kommunale inkassobyråer, Kemnerne.

Alle, uansett om de er private, statlige eller kommunale, driver likeartet innfordringsvirksomhet og henvender seg til den samme krets av skyldnere. I den utstrekning en fysisk eller juridisk person får betalingsproblemer, vil vedkommende kunne bli utsatt for inkassotiltak fra både de private, statlige og kommunale inkassoforetak. Hva man i prinsippet kaller virksomhetene er for så vidt likegyldig, etter vårt skjønn, prosessene som utøves er helt likartede og formålet likedann.

Alle virksomhetene, både de private, statlige og kommunale, er en del av det norske innfordringsmiljøet som spiller en svært viktig rolle i det samfunnsøkonomiske systemet. Den lovgivingen som regulerer denne virksomheten skal på den ene siden være så effektiv som mulig for å skape gode holdninger til god betalingsadferd i det norske samfunnet. På den annen side skal lovgivingen være bygget opp slik at man ivaretar både skyldner og fordringshavers rettsvern og personvern.

Fra gammelt av har man i Norge hatt en tendens til å gjøre sondringer mellom de private krav på den ene siden og statlige og kommunale krav på den annen side. Man har fra tid til annen sett vurderinger hvor man konkluderer med at de statlige og kommunale kravene i en viss utstrekning er annerledes, eller mer viktig, enn de private kravene. De fleste har imidlertid innsett at i et moderne samfunnsøkonomisk system er de private, statlige og kommunale kravene likestilte, og man har etter hvert en erkjennelse av at det er kravene fra den private sektor som ”driver” landet. Kredittomsetningen i privat sektor er også vesentlig større enn kredittomsetningen i offentlig og kommunal sektor.

Når det gjelder innfordringsvolum, både i antall og kroner, er det bare SI som innenfor den statlige og kommunale sektor kan levere pålitelige tall. Ved lesing av NOU 2007:12 om offentlig innkreving ser man at beslutningsgrunnlaget for å vurdere innfordringstiltak innenfor statlig og offentlig sektor kun er anslag.

Det er imidlertid grunn til å tro at antall krav til inkasso i statlig og kommunal innfordringsvirksomhet er omtrent halvparten av det man finner i privat sektor, det vil si ca. 3 000 000 krav, og det er grunn til å tro at beløp under innfordring prosentvis er det samme, det vil si ca. kr 30,0 mrd. Innenfor privat sektor mottar norske inkassobyråer i 2010 ca. 6 000 000 inkassooppdrag og vil ha nær kr 70,0 mrd. til innfordring. SI er det største inkassoforetaket i statlig og kommunal sektor, og håndterer årlig ca. 1 200 000 krav. I antall krav vil dette være noe større enn de største byråene i privat sektor. SI er med andre ord Norges største inkassobyrå.

### Best i Europa

Når det gjelder betalingsadferd er norske privatpersoner, foretak og offentlig virksomheter best i Europa. I dette ligger at norske privatpersoner og virksomheter, herunder offentlige virksomheter, har mindre og kortere betalingsmislighold enn noe annet land. Det er grunn til å tro at norsk lovgiving på innfordringsområdet, herunder de rutiner og prosesser som er utviklet av inkassobyråene, er en medvirkende årsak til at vi i Norge har bedre betalingsmoral enn de fleste andre

land. Den lovgiving som regulerer innfordringsvirksomheten er i sin helhet modernisert i løpet av de siste tiår. Lovgivingen regulerer direkte og i detalj de private inkassobyråenes virksomhet, mens den kommunale og statlige innfordringsvirksomheten reguleres av en rekke særlover, bestemmelser og retningslinjer. For den "alminnelige mann" virker regelverket rundt offentlig innkreving uoversiktlig.

SI, som Norges største inkassobyrå, er i tillegg til å være størst også den minst regulerte virksomheten. Etter NIFs syn er dette både rettsvernmessig og personvernmessig uakseptabelt.

### Enhetlig regelverk

Inkassoloven har nå vært i kraft i 20 år, og har vist seg å fungere svært tilfredsstillende. Loven er lett tilgjengelig for ikke jurister og gir i tillegg et lavterskel tilbud til skyldnere som mener seg utsatt for urettmessig pågang. For skyldner, uansett om det er en fysisk eller juridisk person, er inkassopågang inkassopågang uansett om pågangen iverksettes fra privat eller offentlig sektor. Ved å sørge for at man har et enhetlig regelsett for inkassopågang generelt vil det skape større rettsforståelse og ved det bedre rettssikkerhet. For NIF fremstår forslaget om at Inkassoloven ikke skal gjelde for SIs virksomhet som helt uforståelig.

Det vil nok være nødvendig med en gjennomgang for å se på hvilke regler som er direkte anvendelige, men i hovedsak bør det være åpenbare fordeler for både skyldner, fordringshaver og inkassobyrå med et enhetlig regelsett.

Etter NIFs skjønn er det svært få regler i Inkassoloven som ikke burde få direkte anvendelse for SIs virksomhet. Det bør være åpenbart at det bør være de samme varslingsregler som gjelder for både privat og offentlig innfordringsvirksomhet. Krav til god inkassoskikk gjelder selvfølgelig alle sektorer. I og med at SI er Norges største inkassobyrå har vi vanskelig for å se at ikke også denne virksomheten bør være underlagt et tilsyn. Det er ingen grunn til å tro at det gjøres færre feil ved SIs innfordringsvirksomhet enn det som gjelder for de private aktørene.

I tillegg har Inkassoloven lovfestet bruk av klagenemnd som viser seg å fungere svært bra. Dette er et lavterskeltilbud til skyldnere som føler seg urettmessig behandlet og bør selvfølgelig også være et tilbud i relasjon til offentlig innkreving. I dagens regulering av SI, herunder i det lovforslag som fremlegges, er klageadgangen regulert av Forvaltningsloven, som for det første er svært lite tilgjengelig for den "alminnelige mann" og i tillegg blir klageadgangen svært begrenset. Det at klageinstansen er Finansdepartementet medfører at terskelen for å klage for den "alminnelige mann" er svært høy.

Av hensyn til skyldners rettsoppfatning og rettssikkerhet er NIF av den mening at Inkassoloven også skal gjelde for SIs innfordringsvirksomhet med enkelte unntak etter en nærmere gjennomgang. Det er intet ved SIs virksomhet som tilsier en forskjellsbehandling.

### Særnamsmann funksjonen

Når man nå ser på SIs virksomhet bør man etter NIFs syn også drøfte SIs rolle og fullmakter som inkassator. NIF er sterkt kritisk til at man i lovforslaget opprettholder og utvider SIs namsmanns funksjon. Særnamsmann funksjonen, slik den er bygget opp innenfor statlig og kommunal innfordringsvirksomhet, har et inkvisitorisk preg og er i utgangspunktet et gufs fra fortiden. Norge er, så vidt vites, det siste landet i Skandinavia hvor særnamsmann funksjonen

for offentlig krav opprettholdes. Det at man ønsker å videreføre en ordning hvor inkassator skal være både inkassator, kreditors representant, dommer og i en viss utstrekning klageinstans er en foreldet ordning i 2010. Det er en ordning som er ukontrollerbar og svært lite transparent og som kaster enhver form for normal rettssikkerhet over bord.

Hensikten med namsmann funksjonen er at namsmannen skal være en objektiv instans som skal ivareta så vel skyldner som fordringshavers rettigheter. Med så mange "hatter" som er samlet hos SI er både objektiviteten og rettssikkerheten i fare.

I tillegg skaper ordningen med alminnelig namsmenn med lokal, geografisk tilhørighet og særnamsmenn med landsdekkende virksomhetsområde flere problemer enn det det løser. Ved å bringe særnamsmanns funksjonen til opphør vil de fleste praktiske problemer være løst. Ved en slik løsning vil det kun være den alminnelige namsmann, med lokal tilhørighet, som vil gjennomføre tvangsfullbyrdelse både for privat-, statlig- og kommunal innfordringsvirksomhet og det vil kun være gevinster i en slik løsning.

For det første vil man få større enheter hos den alminnelige namsmann som vil medføre en større kontinuitet og økt kompetanse. I tillegg vil namsmann funksjonen ha geografisk nærhet til den innfordringen rettes mot, slik at namsmannen også kan bidra med informasjon der skyldner føler behov for dette. Man vil få en objektiv instans som i tillegg også vil ha full oversikt over tidligere avholdte forretninger i relasjon til de som har vernet i den enkelte namsmannskrets. Utleggstrekk som i dag kan ilegges både av den alminnelige namsmann og særnamsmennene uten innsyn og kontroll med hverandre skaper store problemer for de skyldnere som blir utsatt for dette, et problem som vil være løst ved at hele tvangsfullbyrdingen overføres til en enhet. Denne enhet bør være den alminnelige namsmann for å beholde den lokale og geografiske tilknytning man har i dag. For skyldner vil dette være en stor rettssikkerhetsgevinst.

### Utskillelse av innfordringsvirksomheten

Som beskrevet i høringsnotatet utfører SI en hel del administrative oppgaver for forskjellige etater og instanser i tillegg til innfordringsvirksomheten. Det er NIFs oppfatning at innfordringsvirksomheten bør skilles ut som en helt egen enhet, uavhengig av de administrative funksjoner. En av de administrative funksjonene er drift av den alminnelige namsmanns fagsystem SIAN. Dette kan fremdeles driftes i Mo i Rana, men bør gjøres adskilt fra innfordringsenheten.

Ved en slik utskillelse vil man øke personvernet for den enkelte som er registrert i systemet. I tillegg vil man få økt fokus på innfordringsoppgavene i den ene delen og utviklingsoppgavene i den andre delen. Alle som driver med innfordring er avhengig av at man har et velfungerende namsapparat og system for tvangsfullbyrdelse. Det er NIFs oppfatning at dette løses best ved at de som skal drive systemutviklingen har dette som hovedoppgave.

Rent personvernmessig vil man også få en gevinst fordi man ved dette vil kunne begrense innfordringsenheten ved SIs innsyn i mer enn det de egentlig trenger. All informasjon skal selvfølgelig gjøres tilgjengelig for den alminnelige namsmann, men det er NIFs syn at SI bør ha et begrenset innsyn likt det de øvrige inkassobyråene har. Det vil si at Personopplysningslovens regler skal gjelde for SIs innsyn i likhet med de øvrige inkassobyråene. Videre at de vilkår som gjelder for anvendelse av kredittopplysninger, vilkår gitt i kredittopplysningskonsesjoner fra Datatilsynet, også bør gjelde for SI.

#### Forsinkelsesrente

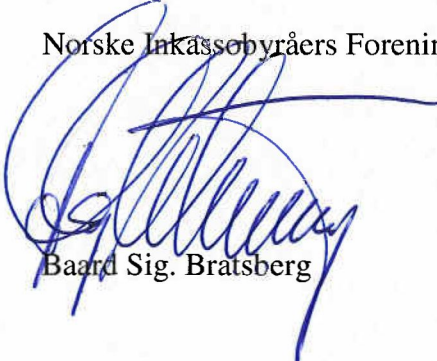
Det er vanskelig å se begrunnelsen for å innføre et nytt og alternativt, svært upresist, system for beregning av forsinkelsesrente, slik det fremgår av høringsnotatet. NIF er av den oppfatning at Forsinkelsesrenteloven fullt ut også bør gjelde for krav som innfordres av SI.

\*\*\*\*\*

NIF er av den oppfatning at det bør gjøres vesentlige endringer i det forslag som foreligger og at man ved denne revisjonen bør nedsette et utvalg med representanter fra en videre krets enn den som tydeligvis har vært representert i det arbeid som har endt ut i høringsnotatet. Ved en endring overensstemmende med NIFs forslag vil man ha store gevinster både personvernmessig og rettssikkerhetsmessig, i tillegg vil man få økt rettsforståelse i forbindelse med felles innfordringsoppgaver som ville kunne medføre at man samfunnsøkonomisk kommer styrket ut.

NIF er åpen for en direkte dialog med Departementet i den utstrekning ytterligere dokumentasjon og gjennomgang skulle være ønskelig.

Norske Inkassobyråers Forening



Baard Sig. Bratsberg